

особливостей студентів, використання сучасних цифрових технологій та інтеграції культурного компонента в освітній процес.

Список використаних джерел:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. 2-ге вид. Київ: Академія, 2009. 375 с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
3. Гмиря Л.В. Проблема формування міжкультурної комунікативної компетенції при навчанні української мови як іноземної. *Україна і світ: діалог мов та культур*: матеріали міжнародної науково-практ. конф., 29–31 березня 2017 року. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2017. С. 567–568.

АДАПТАЦІЯ ТА ЗАСВОЄННЯ ІНШОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МОВЛЕННІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Книшенко Н.П.

кандидат філологічних наук, доцент

кафедри українознавства

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,

м. Харків, Україна

Сергеев Д.С.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

студент I курсу, спеціальності «Мостобудування»

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,

м. Харків, Україна

Сучасний етап розвитку технічної освіти характеризується інтенсивним проникненням іншомовної термінології в усі сфери професійної діяльності. Це зумовлено глобалізаційними процесами, активним розвитком науки і техніки, а також домінуванням англійської мови як мови міжнародного наукового спілкування. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема адаптації та засвоєння іншомовних термінів у процесі формування професійного українського мовлення студентів технічних спеціальностей, зокрема дорожньо-будівельного профілю.

Особливістю сучасного освітнього контексту є те, що значна частина студентів нині перебуває за кордоном або навчається в умовах академічної мобільності. Така ситуація, з одного боку, створює додаткові виклики для організації освітнього процесу, а з іншого – відкриває нові можливості для безпосереднього контакту з іншомовним професійним середовищем. Це, безперечно, сприяє швидшому засвоєнню іншомовної лексики та термінології, однак водночас актуалізує потребу в її коректній адаптації до норм української професійної мови.

Передусім слід зазначити, що іншомовна термінологія не лише розширює лексичний склад фахового мовлення, але й потребує правильного нормативного вживання відповідно до чинних мовних стандартів. Особливої ваги це набуває у галузі дорожнього будівництва, де професійна комунікація значною мірою регламентується як національними стандартами (ДСТУ), так і міжнародними нормативами. Відтак майбутні фахівці повинні вільно орієнтуватися як у вітчизняній терміносистемі, так і в іншомовних відповідниках, що широко використовуються у технічній документації, проектуванні та науковій літературі.

Водночас студенти часто стикаються з труднощами, пов'язаними з фонетичною, граматичною та семантичною адаптацією запозичених термінів, що може призводити до мовленнєвих помилок і зниження ефективності професійної комунікації. У цьому контексті особливого значення набуває формування навичок критичного ставлення до запозичень, уміння розрізняти нормативні та ненормативні форми, а також доцільно використовувати українські відповідники.

З огляду на це, важливим завданням курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування в студентів умінь доречного та правильного використання іншомовної термінології у фаховому мовленні. Ефективність цього процесу значною мірою залежить від застосування сучасних методичних підходів, що поєднують традиційні та інноваційні технології навчання.

Зокрема, доцільним є використання прийомів контекстуального аналізу термінів, що сприяє глибшому розумінню їх значення та особливостей функціонування у професійному дискурсі. Водночас ефективними є вправи на зіставлення іншомовних термінів із їх українськими відповідниками, а також моделювання професійних комунікативних ситуацій, наближених до реальної практики дорожньо-будівельної галузі.

Крім того, значний потенціал мають цифрові інструменти, зокрема інтерактивні платформи, електронні термінологічні бази та спеціалізовані словники, які дозволяють студентам працювати з автентичними матеріалами й міжнародними стандартами. Такий підхід забезпечує не лише ефективне засвоєння термінології, а й розвиток навичок самостійної роботи в умовах глобалізованого інформаційного простору.

Важливим аспектом є також формування культури професійного мовлення, що передбачає дотримання норм терміновживання, уникнення не виправданих кальок і надмірних запозичень, а також уміння обирати адекватні мовні засоби відповідно до комунікативної ситуації. Саме це сприяє підвищенню рівня мовної компетентності майбутніх фахівців і забезпечує їхню конкурентоспроможність як на національному, так і на міжнародному ринку праці.

Отже, адаптація та засвоєння іншомовної термінології є важливим складником професійної підготовки студентів технічних спеціальностей, зокрема дорожньо-будівельного напрямку. Урахування сучасних освітніх умов, орієнтація на державні та міжнародні стандарти, а також використання інноваційних методів навчання сприяють формуванню високого рівня термінологічної компетентності, необхідної для ефективної професійної діяльності.

ОСНОВНІ СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ОКАЗІОНАЛІЗМІВ

Ковальова К. Д.

викладач СФКПІ,

Лисенко Н.В.

доцент кафедри української мови та літератури ДДПУ,

кандидат філологічних наук, доцент

Складність перекладу okazіonalіzmu полягає в розумінні okazіonalіzmu й у відсутності його еквіваленту в мові перекладу. Під час перекладу на стадії сприйняття й розуміння вихідного тексту й на стадії створення тексту перекладу присутні автоматизм і творчість. Перекладачі відштовхуються від форми okazіonalіzmu, від тієї словотвірної моделі, за якою воно було створене, намагаючись дати пояснення новотвору. Використовуючи знання про граматичне значення частин слова, його можна поділити на складові